

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 16. vel. travna 1890.

List 20.

Vnebohod.

V nadsolnčnem svitu, v ljubljeni višavi,
Verh Oljske gore Jezus je obstal;
Ozirajoč se k rajski očetnjavi.
Pred njim je seme, ki ga je sejal;
Bliši na Golgati se križ rešenja, —
Okervavljen bolestnih smertnih ran;
A glej! po strašni noči muk, terpljenja
Zasveti slave večno-solnčni dan. —

Enkrat še, — zadnjič, preden gre znad zemlje,
Učence ljube zbêre na goró,
Slovó ljubeči oče slednjič jemlje,
In njih serce je žalostno, britkó;
„Glej Oče! kri sem dal do zadnje srage
Pokoren ti do zdiha slednjega,
Zdaj sprejmi me, a prosim za te drage,
Daj Oče moj! jim Najnega Duha.

Ti Oče veš, kaj moral sem terpeti,
Odkar me lakomni je zdal zločin; —
Dokler ljubeče serce mi prodreti
Si vidil ti, je vidil Serafin,
Voljnó prenašal težo sem terpljenja
Tvoj ljubi Sin, ki nikdar ni grešil;
Naložil si mi grešnih zadolženja,
In jaz voljan sem kelh terpljenja pít.

Zdaj poveličaj, Oče, ta dar sprave,
O naj odprè zemljanom vsim nebó!
Naj križ ko jutra zora znad višave
Žari se z Golgate čez vso zemljó.
Vi, ki ste zmír priserčno me ljubili,
V ljubezni ostanite mi zvestí;
Na zemlji žalovali bote, se solzili,
A tuga v radost vam se spremeni.

Pripravít prostor vam, učenci blagi!
Od vas k Očetu vernem se nazaj;
Tam v svitem nebu, v domovini dragi,
Se snidemo, vas čaka sladki raj;

Če jaz ne idem, Tolažnik ne pride,
Poslan od Boga, kakor jaz, med vas,
Naj družba vaša celi svet obide
Kraljestvo moje širi uka glas. —

Rešenja delo serčno nadaljujte,
Iz smertnih sanj dramite tožni svet;
Terpite, zame hlabro se bujajte,
Obilno plačam vam, ko pridem spet.....*
Izreče to, in v slavi se nebesni
Povzvdigne kviško izpred njih očí;
Kraljuje pri Očetu zdaj ob desni,
Dokler ne pride sodit konec dni.

Oj kviško, kviško! iz prahú truhnobe,
Dviguj, dviguj se urno moč duhá,
Zveličar sladki, v mestu vse svitlobe,
Pripravi prostor tudi nam — domá.
Oj úči vse ljudi sveto živeti,
Podobne sebi stori, Jezus nas!
Pokličí nas, ko treba bo umreti,
V svitlobo večno k sebi, v rajski kras.

Radoslav.

O Jezus, pošlji nam Svojega sv. Duha in Ti obnovil bodeš obličje zemlje.

(Konec.)

Pravičnim in pobožnim sedanje čase potrebno je sv. Duha, ker umetne, zaslepivne, omtljive in zapeljive zmote v veri, sv. Cerкви, o kerščansko-pobožno-čednostnem življenji se širijo celo v podobi angelja luči.

Grešnikom in zaslepljenim v veri in istinitem kerščansko-čednostnem življenji je silno in čez vse treba sv. Duha, kajti sprideni se težko spreobernejo, pravi sv. Duh.

Da bode pa prišel Duh sveti, k nam in v nas, treba je prave priprave na Njega. Perva je

Spreobrnimo se z vsem srcem k Bogu, Očetu nasemu; povernimo se popolno k Jezusu Kristusu, istinito obžalujemo grehe, nehvaležnosti in nezvestobe svoje, zato, ker žalili smo Boga, večno ljubezen. Spovejmo se skesano in odkritoserčno namestniku Božjemu grehov svojih in ptujih, katerih smo krivi, s terdnim sklepom resnično poboljšati se. Popravljajmo, kar smo z jezikom in dejanjem bližnjemu škode storili na duši ali na telesu. Začnimo živeti po veri sveti, kerščansko-pobožno-čednostno, delajmo pravo pokoro!

Drugič, obilno in iskreno molimo; tudi post zapoveduje Cerkev za Binkošti, pritergujemo si; opravljajmo po zmožnosti dobra dela in premišljujmo verno nauke o sv. Duhu. Tako se pripravljajmo za presv. binkoštno nedeljo, za prihod in sprejem sv. Duha.

Tretjič, po naročilu Kristusa, po izgledu Devico Marije in apostolov se pa še posebej in osobito pripravljajmo z devetdnevno pobožnostjo pred binkoštno nedeljo za Duha svetega. Prav ponižni in skesanega-očiščenega serca prosimo v imenu Jezusovem sv. Duha, naj pride k nam in v nas. In Gospod Jezus nam ga bo poslal. In sv. Duh bode prišel. O sreča neopisljiva! O dobrota neizrekljiva! Toraj naj bode v tem skromnem, nepopolnem spisu vse priporočeno v imenu Jezusa in Marije vernim Slovencem. Devetdnevna pobožnost k sv. Duhu pa ne le pred binkoštno nedeljo; dobro pač bi bilo večkrat v teku leta opraviti kako devetdnevno ali pa tridnevno pobožnost v čast sv. Duhu, za prihod njegov in za milosti in darove Njegove, kajti silno nam je potreba sv. Duha in darov njegovih.

Devetdnevno ali pa vsaj tridnevno pobožnost k sv. Duhu zamore vsaki sam, ali z drugimi skupno opravljati po zmožnosti, vednosti in okoliščini svoji. Vse molitve, dela in opravila, zatajevanja in premagovanja samega sebe, vse pobožne vaje malo pomnožiti in vse opravljati v čast sv. Duhu z iskrenimi željami, da bi sv. Duh k nam in v nas milostno došel in nam podelil milosti in darove svoje. Osobito je treba prizadevati si v teh devetdnevnih — ali pa tridnevnih pobožnostih na večje očiščenje in boljšanje svoje duše, serca in dejanja.

Vsaki dan, osobito v nedeljah, naj bolj pa binkoštno svetke, je dobro moliti k sv. Duhu. S ponižnim, skesanim srcem, z iskreno in terdno vero molimo v imenu Jezusovem in kličimo sv. Duha: Pridi Stvarnik sveti Duh, in napolni serca vernih svojih i. t. d.

Nimam besedi, da bi mogel povsem povedati o neizrečeni potrebi in koristi osobite priprave za prejem sv. Duha in pobožnosti k Duhu sve-

temu. Skusil sem in prepričan sem osebno o tem toliko, da ne z besedo niti s popisom tega zadostno naznaniti in priporočiti ne morem. Skusite sami in prepričali se, čutili in spoznali bode.

Uči se, kar hočeš, kolikor premoreš; tuhtaj, preiskuj in spoznavaj, kolikor je mogoče; bodi učen v vseh vednostih in znanostih; delaj, prizadevaj si, trudi se, kolikor si zmožen; vse je pomanjkljivo, slabo, nepopolno in prazno, ako nimaš sv. Duha. Ako je bil sv. Duh apostolom tako neizogibno potreben, koliko bolj je nam vsem potreben! In, ako so se apostoli še posebej pripravljali na Duha svetega; se li nam ni še boljše potrebno in osobito pripravljati? Imeli so pa apostoli in učenci Gospodovi med pripravo za sv. Duha, od vnebohoda Kristusovega do binkoštno nedelje, med seboj blaženo Devico Marijo, nevesto sv. Duha in Mater Gospodovo. Ona je z njimi in za nje molila in prosila. Imejmo tudi mi med vsako pobožnostjo Božjo Mater Marijo med seboj; to je, tako, da jo ponižno častimo in se po njenih izgledih obnašamo in storimo, da nam milostno pomaga se prav pripraviti na sv. Duha; naj nam Ona sprosi Duha svetega, da bi nam došel in pri nas ostal. V prelepih šmarnicah, v Marijinem mescu majniku, kateri je vselej pred Binkoštni, ali so Binkošti v njem, vsaki dan prosimo še osobito blaženo Devico Marijo, nevesto sv. Duha, naj nam ga ona milostno izprosi, da pride k nam, in da tako živimo, da ostane vedno pri nas in v nas.

Z Marijo in njeno premogočno priprošnje bodemo gotovejše dobili sv. Duha in milosti in darove njegove. O, blagor tem, kateri imajo sv. Duha! O, nesreča in gorjé onim, kateri nimajo Duha svetega!

Stari in mladi, učeni in priprosti, pravični in grešniki pripravljajmo se na Duha svetega; hrepenimo po Njem in kličimo iskreno: v imenu Jezusovem prosimo, pridi sv. Duh! . . .

Posebej bodi še opomnjeno. Skerbite za male, da se bodo skerbno pripravljali na sv. birmo, ki se največ deli po mestih o Binkoštih. Naj saj en teden poprej vsaki birmanec, birmanka, vsak dan nekoliko moli sv. Duhu na čast. Če tudi še majhen, naj se pripravlja na dobro spoved, ktere so tudi mali velikrat prav močno potrebni. Recimo, da ta ali ta nima morebiti še velikih grehov; ima pa odpustljivih grehov že veliko in si ni tako svest milosti božji, kakor tisti, ki gre poprej k spovedi in se očisti.

A. M.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

Kako nam pamet priča, da je Bog.

9.

Mislím, torej bivam, bivam, torej biva Bog; ker ni učinkov brez vzrokov; misleče bitje ne more biti izdelek koga družega, kakor le samo najvišjega Uma.

10.

Vedeti, da sem, da bivam, je zame skoro vedeti, da je Bog. Zavést samega sebe je sklenjena tako tesno z zavestjo Božjo, da ne morem svojega lastnega bivanja premišljevati, da nebi koj zadel na bivanje Božje. Kdo sem? Pred 20—50 leti me ni bilo. Kdo je dal človeku bitje, bivanje? Pač sam si tega nisem dal. Prej moraš biti, predno moreš kaj storiti. Tem manj še sem in bivam po naključju, ktero je le izmišljena beseda, da prikrivamo žnjo svojo nevednost gledé neznanih vzrokov. Od kod sem tedaj, če ne od Boga? Toraj je in biva Bog.

11.

Mnogi terdijo, da je J. J. Rousseau (Rusó) izmed pervakov novih modrijanov. On pa piše (Emil II. str. 314), „da ni kaka malenkost le samo spoznati, je-li Bog.“ Kaj pa hočejo iz teh besedi sklepati? Morebiti, da se smé po pravici božje bitje tajiti? Raji sklepajte, da lahko tudi največji duhovi globoko zabredejo, kedar jih premoti pohlepnost, in jo bote bolje zadelí. Je-li treba toliko težavnega uka in truda, da se spozná resnica, katero so priznavali najsurejše narodi? Že Ciceron piše: „Ni vam tak surovega in divjega ljudstva, katero bi ne bilo prepričano, da mora Bog biti, akoprav si ga ne vé spodobnega misliti.“ *)

12.

Kleon, pravite, terdi prav resnobno, da ni Boga. Ali težko bi mu verovali, da je odkritoserčno govoril, ako bi ne imeli dokazov, da ga je že luna terkala. Kajti ne moder, temuč le „neumnež pravi v svojem sercu: Ni Boga.“

Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus. (Ps. 13, 1.)

13.

Kadar rečemo: nazočnost božja je tako jasna resnica, da se ne more resno ugovarjati, mislimo na take, kateri nekoliko svoj um rabijo, kajti tudi najbolj prepričavni dokazi ne obveljajo

*) Nulla gens tam immansueta, neque tam fera, quae non, etiamsi ignoret, qualem habere Deum deceat, tamen habendum sciat. Cic. de leg. I. 24.

tistim, ki zanje ne marajo. Zastonj sije solnce tistim, kateri terdovratno mižijo.

14.

Velik razloček je med pozabljenjem na Božje bitje in bogotajstvom. Lahko se namerijo ljudje, kateri v némar živé in na Boga ne mislijo. Celó med kristjani se taki nahajajo. Ali nikoli ne najdeš takih, kateri bi Njegovo bivanje resnično tajili. Največja zaslepljenost v tem oziru ne more dalje, ko do dvoma; in nemogočnost prepričati se, da ni Boga, je dokaz, da je Bog.

15.

Ni tedaj pravih ali prepričanih brezbožnikov. Kteri se tako štulijo, so lažniki, ki se šopirijo močne duhove, ob enem pa medlijo največe slabóče. Epikur, njihov glavar, tresel se je pred smertjo in pred božestvi, med tem, ko je svojim učencem prigovarjal, se ne bati nobenih. „Kotta pri Ciceronu pravi, da ga ni videl človeka, ki bi se bolj bal smerti in božanstev, kakor se jih boji tisti, kateri jih tají.

Cotta apud Ciceronem de Epicuro sic fatur: Nec quemquam vidi, qui magis ea, quae timenda esse negaret, timeret, mortem dico et deos.

16.

Bog je čudeže delal, da bi pogani verovali, pa nikoli ni storil čudeža v prepričanje bogotajcem, ker prirodni čudeži prejasno spričujejo njegovo bitje. Boga ne tají, razun tisti, kdor bi rad, da bi ga nikakor ne bilo. *) „Živi čedno, pošteno, da se bodeš Boga veselil, ki je priča tvojih del in svedok tvojega notranjstva, in nikoli ne boš dvomil nad njim.“ To kerščansko resnico spregovoril je celo nekerščanski pisatelj J. J. Rousseau v svoji knjigi „Maximes et principes.“

17.

Premetena zvitost bogotajcev ne bode nikogar osupnila, kdor vé, od kod njim kipi. — Bog se ne da čutiti: odtod ugovori čutov zoper njegovo nazočnost. Bog se ne dá razumeti; odtod ugovori uma. Bog, ako jih, strahuje, strahuje zló: odtod ugovori grešnega serca. Spotike bogotajcev razgrinjajo tedaj le njihovo glupost in lisičnost, ktera ne zmore nad čute; ali njihovo napihujeno pamet, katera noče priznavati nič višjega od sebe; ali pa slednjič njihovo razuzdanost, ktera si ne želi Boga, strahovavca pregréh.

(Dalje nasl.)

*) Naturale est odisse, quem times, et quem metuis, infestare, si possis. Minutius Fel.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Shod katoliškega polit. društva preteklo nedeljevečer v mestni reduti je bil obilno obiskan in gg. govorniki so svoje naloge moško in prav dobro zveršili. Na dnevnem redu je bilo: 1. Nedeljski počitek. 2. Pervi majnik. 3. Političen pregled. Predsednik g. Detela je po kratkem vvodu pričel zborovanje povabivši pričujoče k trikratnemu slavoklicu Nj. cesarskemu Veličanstvu.

Po g. Povšetovem verlem govoru je bila sprejeta peticija za nedeljsko praznovanje. — Prav živo je drugo točko obravnaval g. Žitnik in kazal, kako so socialisti vsakoverstne delavce zmetali v en koš in določili 8urno dnevno delo, bodi si kdo rudokop, kovač... ali pa hlapec, vertnar itd. — V mičnem političkem pregledu je g. Kalan med drugim kazal, kako lažljivo-smešno nasprotniki strašijo z versko šolo, se dotaknil nekoliko češko-nemške sprave itd., pojasnil, kako naši poslanci na Dunaju z vsem trudom zveršujejo nalogo, in nasvetoval izrek zahvale, kar je bilo od zbranih poterjeno in sprejeto. Še po nekaterih besedah je bilo zborovanje ob 9ih dokončano.

Vprašanja za samostalne duhovnije 6., 7. in 8. maja 1890 v Ljubljani.

E theologia dogmatica: 1.) Exponatur et defendatur dogma: Extra Ecclesiam nulla salus. — 2.) Quatenam discrepantiae vigent inter doctrinam catholicam et protestanticam (luther.) circa mysterium sanctissimae Eucharistiae?

E theologia morali: 1.) Quid est consuetudo et quae requiruntur, ut illa vim legis habeat? — 2.) Quid est jejunium ecclesiasticum, qualis obligatio ejus et quatenam causae a jejunio hoc excusantes?

E jure canonico: 1.) Estne ecclesiae catholicae constitutio vere monarchica? Probetur responsum et corollaria inde deriventur. — 2.) Quotuplici modo et ex quibus causis solvuntur sponsalia?

Thema pro expositione exegetico-homiletica: Fiat lingua vernacula exegetico-homiletica expositio pericoparum epistolae primae S. Petri cap. 2. a versu 21—25 inclusive atque evangelii s. Joannis cap. 10. a versu 11. usque ad v. 16. inclusive.

Iz duhovnega pastirstva: 1.) Na kaj mora duhovni pastir paziti pri zapisovanji nezakonskih otrok v kerstne bukve? Ali sme duhovni pastir pomote v kerstnih bukvah sam popraviti? Kako se nezakonski otroci pozakoničujejo? — 2.) Ktera vprašanja so potrebna k spopolnjenju nepopolne spovedi, in ktera k spoznanju pripravnosti spovedenčeve za sveto odvezo? — 3.) Kaj je vedeti duhovnemu pastirju o papeževem blagoslovu za umirajoče?

Iz kerščanskega uka: Učencem ljudskih šol naj se vprašaje razloži resnica: Bog je neskončno usmiljen.

Škof Strosmajer se je 7. t. m. odpeljal v Rim. Dva dni potem smo čitali naslednje znamenito poročilo:

Učeni jezuit P. Pierling je pred kratkim dal na svetlo novo delo: „Papeži in Cari,“ v katerem se nahajajo silo zanimive razodetja o obravnavah Sv. Stola z Ivanom Strašnim in o takratnih ruskih ver-

skih okoliščinah; delo je poslal tudi škofu Strosmajeru. Le-ta je poslal pisatelju zahvalo, katero je naznanil „Moniteur de Rome“, kakor tudi djakovski škofijski list. V tem spisu ostareli boritelj za cerkveno unijo naznanja to svojo misel, da ruska vladna družina in drugi merodajni člani se bodo prepričali v nastopnih dogodbah, da Rusija se mora spraviti z večerno Cerkvijo, da cerkev na Ruskem doseže tisto rodovitnost, ktera se ji zdaj pogreša.

Po vsaki ceni je znamenito, da vstajajo možje velikani, gotovo po božji previdnosti, ki modro in marljivo delajo na to, da se vzhod in zahod zopet zedinita v katoliški veri. Razkolstvo jutrovo je silo veliko drevo, pa neplodno, brez sadú, ker je ločeno od „drevesa življenja.“ Kacih 40 lét je, odkar je pokojni škof Slomšek vstanovil molitveno bratovščino ss. Cirila, ktera vedno moli za versko zedinjenje naših ločenih bratov. V ravno ta namen se trudijo francoski, poljski misijonarji, pisatelji cerkveni itd. Sad se kaže, zlasti na Bulgarskem. Bog ga daj vedno več!

Potne čertice iz Bosne. (Dalje.) Od bosanske Dubice potoval sem po bližnem potu preko hribov v Prijedor. Pot vzdiguje se polagoma na griče, homce in hribe; razgledi krasni in zanimivi po lepih dolinah, ravninah, po gričih in gorah. Po gričih in dolinah se verstijo lepe polja, livade in pašniki, po kojih se pasejo goveda in ovce, po šumah in njegovih obrobkih pa pujsje in take živalice. Obilno je njiv, le da so silo slabo obdelane; mnogo jih ostaja po več let neobdelovanih. Še mnogo več je pa lepih livad in pašnikov; ipak je živina male, slabe pasme in dolgodlaka; poseben vzrok malovredne govedi je to, ker nimajo hlevov in morajo biti po letu in po zimi pod milim nebom, nastavljene vsem nezgodom. Čuda veliko prostora je, kjer bi zamoglo na stotine pridnih družin dobro živeti. Preobilno dobre in mastne zemlje je skoraj brez vse hasni neobdelane. Pot se vije polagano čez krasne griče in hribovje, po lepih dolinah in zopet po višavah. Tu in tam je kakovo razstreseno selo, prebivavci samo nezedinjeni Serbi, pa prav prijazni in prostodušni; ktereakoli sem poprašal za pravo pot, vsaki mi je vljudno povedal in postrežno šel in pokazal. Tu in tam me je iznenadila lepa nova cerkev visoko na hribu, pa tudi na prijetnem brežuljku v dolini. To so cerkve gerško-iztočnega obreda. Zidane v prav okusnem in prijetnem jonškem slogu.

To človeku, kristjanu dobro déje. Koliko bolj bi se pa veselil pravi katoliški Slovenec, ako bi se tako imenovani pravoslavni kerščanski Sloveni, naši bratje, po veri pojedinili z vseobčno materjo sv. Cerkvijo! Molimo in delajmo iskreno in v ljubezni za ta namen.

Na omenjenem potu kipi kviško obširna in veličastna gora Kozara na vzhodnjo in južno stran, zaraščena s košatimi velikanskimi bukvami, hrasti, jelkami i. dr.; vmes pa so gorske livade in zeleni pašniki. Pridšem na zahodnjo nižjo panogo te gore odpre se krasen prizor v ravnino okolo mesta Prijedora. Ta zala ravnina slična je ogromnemu „amphitheatru“, koliseju v podolgovato-okrogli obliki, z rodovitnimi polji, travniki, pašniki in gaji. Od jugozahoda proti severozahodu teče po tej velelepi ravnici bistra srebrobliščeča voda, reka Sana. V sredini od severo-

zahoda proti jugovzhodu, preko ravnine, se vije železnična proga v Banjaluko. Prijazno mesto Prjedor stoji v sredini te prijetne ravni, bolj na zahodni strani. To lepo in plodovito ravnó obrobkujejo sperva prijetni grički in homci, osobito priležni za vinograde, za njimi pa vedno višji hribovi, planine in gore.

Mesto Prjedor stoji ob obeh bregovih reke Sane. Kerščanski oddelek, ktereга je pred leti tretji del pogorelo, je prav čedno in prijazno mesto. Prebivavci v mestu so večinoma turki, pa prav prijazni; potem nezedinjeni Serbi, manjšina je katolikov. V času turškega gospostva bila je tu samo jedna družina katoliška. Sedaj je pa že mnogo družin in zasebnikov katoliških. Tudi tu je pokojni č. v. svečenik V. Lah započel cerkveno katoliško malo občino. Kupil je turšk čardak, nekako bolje leseno hišo, z jednim nadstropjem, prizemeljski prostor, ki je služil potem za cerkev. K čardaku spada na okolo lep kos zemlje. Tudi to zemljo s čardakom vred, kakor so mi pravili, bili bi dediči pokojnega prodali; ali ustavil jih je blagi lekarničar, rojen slovenski Štajarec, ker posodil je bil nekaj denarja Lahu pri tem kupu; zatoraj je rešil in pridobil to posestvo za cerkev. Sedaj imajo katoliki malo cerkvice iz lesa in blata, toda z apneno zmesjo znotraj in zunaj lepo uglajeno in pobeljeno. Posvečena je blaženemu ženinu device Marije, sv. Jožefu. Prav čeden in dostojen je jedini oltar Boga trojnojedinega in rednika Kristusovega. Redko kedaj pa je v tej cerkvi služba Božja z najsvetejšo daritvijo nove zaveze, kajti spada k župniji 5 ur oddaljeni. Ipak bi zamogla, ako ne vsako nedeljo, ali vsako drugo nedeljo, vsaj jeden dan v tednu biti sv. maša in pridiga. Mnogo, ako ne vse, je kriva nesrečna zanikernost in mlačnost. Tako preveč zapuščeni katoliki med razkolniki, zraven pa še med turki, zapadejo verski malomarnosti i. t. d. Marsikoji katolik hoče utješiti svoj verski serčni nagon s tem, da ide v nedeljo in praznik v cerkev iztočno-gerškega obreda. Toda vdeleževanje pri drugoverski božji službi (participatio in sacris) je prepovedano od sv. Cerkve. Misli si pa še, kako slabo je to za katolike n. pr.: zbog kerščanskega nauka, cerkveno-vernega življenja, osobito pa, ako žuga smertna sila. Pravoslavni Serbi imajo po tri svečenike, katoliki pa še jednega ne. Oskerbjeno je za svečeniško prostorno in čedno stanovanje s prav lepim kosom dobre in plodovite zemlje poleg kat. cerkvice na prav lepem kraju, na severni strani pri mestu. Naj bi nekaj katoliki za potrebe svečenika določili, nekaj pa vlada. Istina je sicer v banjaluški biskopiji svečenikov silno manjka; ali ni mogoče, da bi saj kateri tako zvan svetovni svečenik pastiroval med njimi? Blagi lekarničar si prizadeva iz naše strani, iz Avstrije, svečenika dobiti; rekel je, da mili vzvišeni biskop banjaluški ni zoper to. Pomozi Bog, blažena Devica Marija pomagaj in izprosi!

V petek je turški svetek, kakor nam nedelja. Šel sem k glavni džamiji, molitvenici, da vidim tu mohamedansko božjo službo. Ker je bilo precej merzlo, nisem hotel čevljev izuti; toraj sem smel le v lopi pred vrati stati. Turčini idejo v džamijo, vsaki si pa v lopi pred vrati izuje čevlje; jedni idejo bosí, drugi imajo „čarape“, nekakove nogovice, ali pa spodnje tanke čevlje iz žlahtnega usnja. Po redu puščajo vsaki svoja obuvala pred svojim svetiščem.

Mislil sem si, ko bi pri nas takov običaj bil ali zapoved, da bi morali obuvala pred cerkvijo puščati; gotovo bi se znašel malopridnež in bi vse na konopec nabral od jedne dvojke, para, k drugi dvojki ter vse dobro zavezal; ali vse skup pomešal; mislite si, kakov sejim, ravs in kavs bi bil, kadar bi verniki iz cerkve došli. — Prigodilo bi se pa tudi, da bi prišel socialista, ali pa njegov pajdaš — „baraba“ in obuvala drugam in drugim zanesel za „trinkgeld.“ — ljudstvo moglo bi boso rado ali nerado domov iti. Ne želim pervega, niti družega, ipak me je sméh silil. Toda pri turkih se nikoli kaj tacega ali enacega ne zgodi. — Prostorna džamija bila je polna mož in mladenčev, slavenskih turčinov. Pervi pred molitveno vdolbino so „hodži“, predmolivci, nekaki mohamedanski svečeniki.

Potem se verstijo tako: kdor pred pride, ide spredaj, kasneji vedno bolj zadaj, tako nobene zmešnjave in motenja ni. Kadar je v džamiji polno, ostajajo poslednji v lopi pred džamijo, najposlednji pa pred džamijo na obzidanem prostoru zemlje.

(Dalje nasl.)

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim.
(Dalje.) V praznik sv. rožnega venca tedaj se prične sv. Obhajilo družbenikov vednega sv. rožnega venca pred slavnostnim oltarjem sredi cerkve. Obširna cerkev s tremi ladijami je natlačena vérnega ljudstva iz vseh stanov. Častno viditi je, da ne samo priprosti udje družbe rožnovenske pristopajo k mizi Gospodovi, ampak tudi obilno imenitnih rimskih patricijev s svojimi gospemi, sinovi in hčerami.

Sedaj ide procesija redovnikov v beli redovni obleki; drugi oddelek: redovniki v raketih; tretji v dalmatikah; četerti v pluvijalih, med temi mašnik. Vsi v dragocenih, bogato z zlatom vezenih liturgičnih opravah iz bele svile. Častito se razredijo pred slavnostni oltar.

Naj svetejša daritev sv. maše se začne. Omenim naj: čč. oo. dominikani opravljajo po drugačnem obredu službo Božjo, imenuje se dominikanski obred. Liturgična obleka, beseda, molitve in vravnava oltarja in svetih posod to je jednako onim latinskega, rimskega obreda; obnašanje, kretanje, običaji in zverševanje pa je različno od onega.

Mašnik, taki, ko pride k oltarju, odkrije kelih, vlije v njega vina in primeša malo vode; zopet pokrije in ide opravljat pristopne molitve. Glorija se ne moli v sredini oltarja, nego na strani; daruje se tudi malo drugače. Precej po spremenjenju in povzdigovanju vzdigne mašnik visoko kviško razprosterte roke, kakor bi bil na križ rozpét; tako moli precej trenutkov. Še marsikaj je po drugi obliki. Pri slovesni sv. maši je pa dominikanski obred še mnogo različnejši od navadnega rimskega; toda častitljiv, mnogo-pomenljiv in vzvišen. Slovesni obred nekoliko dalje terpi, kakor naš navadni.

V sveti katoliški Cerkvi tedaj so razni obredi, in tudi jeziki cerkveni; nepremakljivo strogo in nemahljivo čversto se pa derži Cerkev Božje istine — prave — čiste — sv. vere. Edinost v veri v katol. Cerkvi ne obstaja v obredu in jeziku; ampak v pravem spoznavanju in verovanju, ter v pokorščini pod verhovnim cerkvenim poglavarjem. Rimo-katoliške Cerkve cerkveno-bogoslužni jezik je latinski, gerški, slavenski in drugi vzhodni jeziki; — tako tudi obredi. Delal

pa bi zoper pokorščino do sv. Cerkve, ako bi kdo hotel zdaj spreminjati liturgični jezik.

Pri slovesni sv. maši so častito in pomenljivo pevali redovniki dominikani pred slavnostnim oltarjem v polkrogu razpostavljeni. Orglje so le pri nekotih oddelkih verlo lepo, vzvišeno in dostojno spremljevale sveto petje. Pred povzdigovanjem so vsi redovniki s koretli in brez njih sprejeli čveterne goreče sveče v roke, ktere so deržali do pozavživanja.

V desni ladiji pri marmornem stebrovji, pred vhodom v zakristijo, bil je sedež, pred njim lepa miza. Na tem sedežu za mizo je sedel č. o. dominikan, ki je neprenehoma sprejemal ude v družbo vednega rožnega venca in blagoslavljal koronice ali rožne vence. Mladi in stari vsacega spola, z nižjih in višjih krogov osebe so pristopale v to slavno družbo, ktera ima samo v Rimu tisuče udov.

Popoldne obiskala sva baziliko Liberjanasko ali sv. Marije Velike, potem pa prvostoljno baziliko lateransko in dokončala sv. opravila in dolžnosti za sveto leto pri materi vseh cerkvá.

S to priliko zopet obiskala svete stopnice. Potem šla v velelepo in milo cerkev sv. Alfonza Marije Lig. Počastila brezmadežno Devico Božjo in našo Mater, v čudežni podobi Naše ljube Gospé vedne pomočnice.

Veliki tiskani listi so prilepljeni pred vsemi rimskimi cerkvami in na vseh cerkvenih poslopjih. Naznanujejo vernim: pomen praznika, molitve, družbe sv. rožn. venca Device Marije, kje se posebej časti in kjer je glavni sedež družbe, II. družbe sv. rožnega venca. „della Valle in Pompei“ Omenjeni oglas vabi verne Rimljane k veliki slovesnosti v slavno prastaro baziliko sv. Praksede, v kateri je sedež omenjene družbe. Ta družba Marije Device zmagovavke je malo težja od one, kojo sem že omenil in se večni sveti rožni venec imenuje. Ona druga družba zahteva vsaki dan jeden del sv. rožnega venca. Perva pa le vse tri dele v teku jednega tedna, se vé, da pod zadolženjem ne nalaga nijedna. Dalje obiskala sva v staro-slavno cerkev sv. Preksede. Vse notranje cerkve je veličastno in velekrasno okinčano; vse je v dragocene svilne ogrinjala in preproge umetno in okusi. oblečeno; preproge in ogrinjala imajo na sebi zlate olupšave; so pa bele, rudeče, sinje in žolte, rumene barve. Cerkev delijo lepi marmorni stebrovi v tri ladije. V srednji ladiji blizo glavnega vhoda v cerkev je v srednji ladije lepo obgrajena jama, v ktero so ožemale kri sv. Preksede, sv. Pudencijana in njihove pobožne služabnice. Kri ss. marternikov so v gobe nabirale po mučiliščih in moriških ss spričevavcev. Lepa in ginljiva podoba, kip, sv. Pudencijane kleč v ograji, vodnjaku podobni; v roki derži gobo, iz ktere ožema sv. mučeniško kri, ktera se ji vse po rokah cedí v jamo; svetnica derži glavo kviško, milo in hrepeneče ima v nebesa vperte oči. V levi ladiji je vhod v sv. kapelo, v kateri se hrani zgornji del onega stebra, pri katerem je bil Jezus v Pilatovem dvorišču privezan in za nas bičan. V to kapelo ne smé stopiti ženski spol; samo nekoje dneve v častitem 40danskem postu jim je to dovoljeno. Prosil sem in svečenik zakristan, oblečen v raket in štolo, je naju peljal v to svetišče in odgernil zagrinjalo raz steklene shrambe in pokazal se je presv. steber, z Jezusovo presv. rešnjo Kervjo obilno pokropljen. Sveta pretresljiva groza in milo-žalostni občutki prešinjajo dušo in serce, česar opisati mi ni moč. Činilo

se mi je, da vidim Boga-človeka Jezusa v neizmerni muki, po celem presvetem deviškem telesu vsega ranjenega. Zdelo se mi je, da čujem pokanje grozovitih udarcev na presveto Telo Jagnjeta Božjega. Kri najsvetejša kropí na vse strani. In vse to za nas in zavoljo grehov naših. O greh! istinito moraš ti strašan biti in neskončna gnjusoba v očéh Božjih. Zdelo se mi je v duhu, da mi terpeči-mili Jezus reče: Gledaj! tako so „grešniki kovali na mojem herbtu.“ — In jaz — tudi grešnik — padel sem na obraz pred sveti steber in milo jokal, — presv. Jezusovo rešnjo Kri in solze svoje daroval v spravo za grehe svoje in vseh ljudi Očetu nebeškemu, za vse potrebe sv. Cerkve, za spreobrnjenje grešnikov; še posebej za nektere, in za duše v čistilišču, v vicah.

Potem so svečenik pritikalí najine rožne vence in druge spominke, pa tudi mojo romarsko palico k presv. steburu. V tej cerkvi je mnogo svetih ostankov marternikov in družih imenitnih svetih spominkov. Prezbiterija srednje in glavne ladije je visoko od tal cerkve vzvišena, pod njo je kripta, v kripti je kraj, v katerem je sv. ap. Peter sperva v Rimu službo Božjo opravljal, učil in pogane v sv. Cerkev sprejemal. V sredini prezbiterija stoji krasni marmorni oltar, nad njim nosijo stebrovi veličasten nebes, vse umetno marmorno delo. Nad oltarjem pod nebesom je lepa slika blažene Device Marije zmagovalke in kraljice sv. rožnega venca; posneta po oni, ki je v častitem svetišču „Valle in Pompei“, v dolini pri Pompeju na Neapoljskem v spodnji Italiji.

Je pa tako-le: Na prestolu sedí nebeška Kraljica, na desnem naročju ji sedí presv. Dete Jezus, ki ga z desno roko milo oklepa. Ob desni strani pri sedežu klečí sv. Dominik, kteremu Jezušček podaja rožni venec; na levo stran klečí sv. Katarina Sijenska, nji pa Marija podaja sv. rožni venec. Na oltarju pod nebesom so čudo-umetno razredeni krasni svečniki, na kterih je nataknenih 150 voščenih sveč. Na krasni marmorni ograji okolo prezbiterija stojijo osmeri veliki in umetni stoječi svetilnjaki, vsaki ima 25 sveč; med temi stojijo na ograji v lepih posodah sveže cvetlice, na oltarju pa v krasnih in umetnih posodah narejene cvetlice iz kovi umetno izdelane in bogato pozlačene in posrebrene, nektere posute z bliščečimi dragocenimi kameni.

(Dalje nasl.)

Marija Mati serčno-mila.

(Za šmarnice.)

O Marija, sladka moja Mati!
Milo révež te slavím solzán;
Rad bi hotel serčnih šmarnic dati;
Serce — vertec moj pa je razdján,
Grešna slana cvet je pomorila,
Sin zgubljen sem, Mati serčno mila!

Vertec ta potert — sercé skesano
Ti ponudim v dar, je brez cvetlic; —
Pa saj tebi, Milostna, je znano,
Da sirota sem vsih sirotic;
Da grešil sem hudo, brez števila,
O Marija, Mati serčno mila!

Oh, če Tebe Mati, ne bi bilo,
Kam obernil bi se revež jaz?

Kje sercé bi upanje dobilo,
Kdo poslušal mojih prošenj glas?
Ti boš vertec serca prenovila.
Terdno upam, Mati serčno mila!

Sprejmi ga in milostno ogradi,
Da sovražnik spet ne vdere vanj;
Zalih čednost, ko cvetic, nasádi,
Skerbno, Mati, se oziraj nanj;
Ah cvetica vsaka v njem bo klila
V varstvu tvojem, Mati serčno-mila!

Virov milost mu odpri, napelji;
Tvoj izgled naj dá mu čversto rast,
Sinu Jezuščku Ti v njem postelji
Večno Vajina naj bode last;
Kak se duša bode veselila
Rajske sreče, Mati serčno-mila!

Ko pa duša se s telesa loči,
Vertec vsahne — v prah razpade trup;
Tvoja milost naj bo v smertni noči
Duši moji tolažilni up;
Saj te duša bo zato slavila,
Vekomaj, o Mati serčno-mila!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Dunaj. Družba za izgojo katoliških učiteljev v Fünfhaus-u na Dunaju je v nedeljo, 4. maja, prav slovesno obhajala god svojega pomočnika, zvel. Janeza Kerst. „de la Salle,“ namreč v cerkvi Marije D. Zmagovavke. Pri slovesni sv. maši ob 8ih so bili pričujoči vsi učenci ondotne privatne, ljudske in meščanske šole s svojimi čast. učitelji vred. Ob 10ih je bila slovesna pridiga in že dolgo poprej je bila vsa cerkev napolnjena. Pričujoči so bili odborniki te družbe in njim na čelu njen predsednik princ Robert Vindišgrac, ki je nalašč na ta god prišel na Dunaj. Po izvrstni pridigi P. Kalasancija Heidenreich-a je prelat Maršal med obilno azistenco imel slovesno sv. mašo. Popoldne ob 4ih je imel slovesno pridigo znani govornik P. Henrik Abel, ki je med drugim omenil, kako se ta dan lepo strinja obhajanje bl. Janeza Kerst. de la Salle s praznikom sv. Monike, ki je toliko časa objokovala svojega Sina Avguština in zanj molila, kakor dandanes mnoge matere objokujejo svoje zgubljene sine. Razdjanje, katero je bilo napravljeno po starodavnem poganstvu na duši in na telesu, je bilo odpravljeno po kerščanstvu; s čim pa se bo odpravila škoda, katero dela novo poganstvo? To mora doseči kerščanska odgoja, ta je neogibno potrebna in je bistveno razločna od „dresure“ sedanje pedagogike. Šolsko vprašanje je med vsimi naj važniše. Potem je obravnaval vzgojo: 1. njen namen; 2. o gojencih; 3. o odgojiteljih, učiteljih; in 4. o učlu, metodi. — Čutiti je, da Dunaj začenja čutiti, kaj je naredil z liberalnim luteranom in pedagogom in išče zlagoma kaj popraviti. Bog daj!

Nemško. Pred nekaj dnevi se je pričel novi nemški državni zbor v Berlinu. Izvoljenih je bilo 397 poslancev. Med temi po veri 147 katoličanov, 214 evangeliških protestantov, 3 judje, 10 brezvercev, 8 tacih,

kterih verstvo je neznano. — Po narodih je največ Prusov, t. j. 245, Bavarcev 45, Saksoncev 25, Elzas-Lorenov 17, Virtenberžanov 21, Poljcev 16. Kakor so naznanaovali, je imel nemški cesar zbor pričeti, in njegova politika je mirna, kakor je bila poprej.

V Rimu je bil 5. t. m. o '26 zjutraj precej hud potres na latinskih homcih, in 5 minut pozneje se je ponovil.

Angleško. Na železnicah velike Britanije je lansko leto po raznih nesrečah 1076 ljudi življenje izgubilo in 4836 je bilo ranjenih in poškodvanih.

Afrika. Važno novico naznanja listič „Gott will es!“ da je „Emin paša“ stopil Nemcem v službo ter je zvoljen za vesoljnega poglavarja za vzhodno Afriko. Še ta mesec, pravijo, odrine v srednjo Afriko, kjer bo skušal večerne kraje z jutranjimi bolj zediniti, več štacij zveznih vstanoviti itd. Nemci si delajo veliko upanje iz tega koraka, opominjajo k podpori tega velikega dela z denarom, z misijonarji itd. Starše opominjajo, da naj ne branijo sinovom v duhovski stan in v afrikanski misijon. Bojé se pa tudi, da bodo protestanški pridigarji kar na trume z ženami in otroci vrelí z Nemčije v Afriko divjake spreobračat in katoliškim misijonarjem, kar je mogoče, spotikljeje delat. Najberže pa se jim ne bo preveč mudilo, in ko jim afrikansko obnebe nekoliko otrók pobere ali tudi ženko enemu in drugemu, bojo radi nazaj hiteli. Za misijone imajo katoliški duhovni od Boga poklic in zmožnost. Vprašanja je tudi, kako se bo obnašal Emin paša, kateri je bil menda prestopil k mohamedanom in je bil s tem dosegel visoko čast od Turka. Ena važnih zadév pri tem je gotovo: molit za tega odpadca, da bi spoznal resnico in se vernil h kerščanstvu, od česar je odpadel, da bi postal katoličan. Potem bi njegovo delo ték imelo.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec maj (vel. traven).

a) Glavni namen:

Brodarji na morji.

b) Posebni nameni:

17. S. Brunon. Pobožnost k presv. Zakramentu. „Duhovni in obhajanci.“ Mnogo dijakov. Redovniški predniki.

18. S. Erik. Švedsko in Norveško. Serčnost in zaupanje v dobrem boji. Mnogo prav važnih volitev.

20. S. Ivo. Učeni stan in pravniki pred vsemi. Spoštovanje pravice v očitnem življenji. Več revežev in tacih, ki so brez pomoči. Jetniki.

20. S. Bernardin. Zviševanje čiščenja sv. Jožefa. III. red. Več vdóv in sirot.

21. S. Feliks Kautališki. Kapucinski red. Kraji po planinah, posebno odvernjenje slabega vpljiva vsled občevanja s tujei.

22. S. Roman. Lotriško in Elzaško. Varnost na potovanji. Železnični služabniki. Več poslov.

23. S. Godehard. Hanoversko. Razne važne šolske zadeve. Več učiteljev in učiteljic. Velik vstav.

(Konec nasl.)

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomare, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Več mladih ljudi, ki so ob breznu pogubljenja, za strah božji in spreobrnjenje. — Neki odpadnik, silno vpljiven človek, da bi se na priprošnje N. lj. G. in sv. Avgustina spreobrnil — molite zanj goreče!

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Mestna ljubljanska hranilnica je proglasila svoje prvo poročilo, ki naznanja, da se je pričela 1. okt. 1889. in daje posojila na zemljišča, potem občinam, zadrugam itd. po 4 1/2 odstotkov proti vračilu o obrokih; prevzema pa tudi varno vknjižene tirjatve. Do konca leta 1889 vložilo je 828 strank 305.501 gld. — Prošenj za posojila je vloženih 167 v skupnem številu zneska 144.421 gld. Poslednjič pravi, da je zanimanje živo za to mlado napravo. — Predsednik je tergovec g. Fr. Ks. Souvan, predsednik g. Ivan Gogala, c. kr. notar. Upravnih odborikov vsih je dvajset.

Za škofovo obiskovanje in birmovanje so odmenjene naslednje dekanije: Radolice, Loka, Ribnica, Kočevje in Kamnik. Mesca rožnika: 7ga v Ljubnem, 8ga v Mošnjah, 9ga v Lešah, 10ga v Križah, 11ga v Kovoru, 13ga v Dupljah, 14ga v Naklem, 15ga v Goričah in popoldne v Tersteniku, 16ga v Preddvoru, 17ga v Kokri, 18ga na Šenturški Gori, 19ga v Velesovem, 20ga v Predosljih, 29ga v Škofji Loki, 30ga v Selcih in v Bukovšici.

Mesca mal. serpana (julija): 1ga v Dražgošah, 2ga na Zalem logu, 3ga v Sorici, 4ga v Št. Lenartu in Javorjah, 5ga na Trati in v Lučinah, 6ga v Leskovci, 7ga v Novi Oselici, 8ga v Stari Oselici.

Mesca vel. serpana (avgusta): 7ga v Ribnici, 8ga v Gotenici, 9ga v Morobicu, 10ga v Dolenji vasi, 11ga pri sv. Gregorij, 12ga na Robu, 19ga v Stranjah in na Gojzdu, 20ga v Nevljah in na Selih, 21. na Vranji Peči, 22ga na Rovi, 23ga v Zlatopolji.

Železno omrežje pred skalnato duplino sv. Antona na Šmarni gori je g. Belec v Št. Vidu že doveršil in lepo delo daroval sv. Antonu. Podoba dela g. Grošelj v Selcih.

Št. Gregorska farna občina je prevzv. g. knezu škofu poslala spoštljivo zahvalo za škofovsko izjavo z dné 12. sušca oziroma na versko šolo. Vivant sequentes!

V Grižah, na lepem homcu, pri Celju, bo binokostni dan vložen temeljni kamen za novo cerkev Lurške Marije D.

O cerkvenih sovražnikih (sv. Cerkve. Že v stari zavezi, zlasti v psalmih, je polno pritožb zoper sovražnike prave vere in predpodob preganjavcev v prihodnjih časih. Bojte se, kateri ste med takimi sovražniki in preganjavci novih časov! Opustite to počenjanje, ki je doma v peklju, spreobrnite se in rešite svoje duše!

Med mohamedanskimi Druzi in katoliškimi Maroniti na Libanu so bili menda zopet hudi boji. To ne bode dobro.

Petrograd. Prečastiti gosp. prelat Zdanovicz je bil 11. t. m. posvečen za sufraganskega škofa rimsko-katoliške eksarhije v Mohilevu.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Preč. g. Jak. Bohinec, dekan v Braslovčah, je postal stoljni župnik v Mariboru. — Č. g. M. Kolenko, župn. v Podgorji, odpovedal se je službi zaradi bolezni. — Duhovske poskušnje so delali čč. gg.: Fr. Markovič, M. Osevjak, J. Stanjko in Ferd. Šušteršič.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije: S Kamne gorice 29 gld. — Z Iga 23 gld. 3 kr. — S Štange 14 gld. — Od sv. Gregorja 15 gld. — Od sv. Križa pri Terziču 27 gld. — S Kamnika 56 gld. 90 kr. — S Kerke 65 gld. — S Čemšenika 10 gld. — Iz Slavine 56 gld. — Iz Škocijana pri Dobravi 30 gld. — Iz Šenčurja pri Kranji 30 gld. 20 kr. — Iz Godoviča 16 gld. — Iz Doba zopet gld. — Z Vodice 28 gld. — S Svibnega 17 gld. — Iz Mavčič 37 gld. — S Preske 10 gld. 72 kr. — Iz Nadanjega Sela 5 gld. 15 kr.

Za dijaško mizo: M. P. 3 gld. — Čast. g. župnik Jože Preša 5 gld. — M. Demšar iz hvaležnosti, da je sin več časa podporo dobival v ljudski kuhinji, 2 gld. — Neka dobra roka 40 kr. — H. 1 gld. — Čast. g. župnik Kapuz 2 gld. — Neimenovana 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Neimenovana 40 gld. — Čast. gosp. Josip Kramarič, kaplan v Hinjah, 4 gld. — Iz Žirov 72 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik Kapuz 4 gld. Za podobo sv. Antona na Šmarni gori: Nektere osebe 60 kr. — Nekdo 1 gld.

Za afrikanski misijon: Neimenovana 35 gld. Za naj potrebniši misijone: Neimenovana 60 gld.

Za dobre namene: Neimenovana 40 gld. Za italijanske od sardinske vlade oplenjene redovnice: Milgsp. stoljni proš dr. Leon. Klofutar 10 gld. — Prečast. g. kan. Ant. Urbas 5 gld. — Pn. g. prelat dr. Čebašek 2 gld. — Neimenovan 10 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. — M. v R.: Močno vstreženo in posebna hvala; bilo je slučajno puščeno. — G. R. — v Vip.: Nekoliko zakasnjeno; serčna hvala! — P. H.: Prav dobro došlo; gledali bomo vstreči po možnosti. Deo gratias!